

วิเคราะห์และสรุปผลการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ ประจำเดือนกรกฎาคม 2563

โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

รายงานผลการทดสอบตัวอย่างเดือน กรกฎาคม 2563

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.) (x1000)	ประชากร คน (x1000)	ประชากร สุนัข (x1000)	ประชากร สุนัข/ตร. กม.	คน: สุนัข	จำนวนตัวอย่าง สะสม พ.ศ. 2563		จำนวนตัวอย่าง เดือนนี้	
						ตัวอย่าง ที่ตรวจ	ผลบวก	ตัวอย่าง ที่ตรวจ	ผลบวก
กำแพงเพชร	9	729	120	85	6:1	78	0	8	
ตาก	16	644	36	39	18:1	65	3	7	
นครสวรรค์	10	1,065	206	111	5:1	139	0	23	
พิจิตร	5	542	68	120	8:1	82	0	0	
พิษณุโลก	11	865	102	80	8:1	58	1	4	
เพชรบูรณ์	13	995	106	79	9:1	98	0	14	
สุโขทัย	7	599	107	91	6:1	92	0	1	
อุตรดิตถ์	8	457	74	58	6:1	83	0	0	
อุทัยธานี	7	330	92	49	4:1	62	1	1	
		รวม				757	5	58	-

1. สถานการณ์การเกิดโรค

1. ประจำเดือนกรกฎาคม

ในเดือนกรกฎาคม 2563 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง ตรวจโรคพิษสุนัขบ้าทั้งหมด 58 ตัวอย่าง เป็นสุนัข 44 ตัวอย่าง แมว 11 ตัวอย่าง หนู 2 ตัวอย่าง และกระปือ 1 ตัวอย่าง ผลการตรวจพบว่าทุกตัวอย่างให้ผลลบต่อการตรวจหาเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า (ภาพที่ 1)

2. ผลการตรวจสะสม

จากข้อมูลผลการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 กรกฎาคม 2563 มีตัวอย่างทั้งหมด 757 ตัวอย่าง พบผลบวกทั้งหมด 5 ตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดตาก 3 ตัวอย่าง พิษณุโลก 1 ตัวอย่าง และอุทัยธานี 1 ตัวอย่าง เป็นสุนัข 3 ตัวอย่าง และแมว 2 ตัวอย่าง

2. การดำเนินการ

การดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้าในเดือนกรกฎาคม มี 2 โครงการ คือ โครงการประชารัฐร่วมใจ กำจัดภัยโรคพิษสุนัขบ้า ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน

ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และโครงการปศุสัตว์เคลื่อนที่เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี และโครงการปศุสัตว์เคลื่อนที่เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี

1. การดำเนินการโครงการประชารัฐร่วมใจ กำจัดภัยโรคพิษสุนัขบ้า ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2563 ของหน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปศุสัตว์เขต 6 ในทุกจังหวัดจัดกิจกรรมผ่าตัดทำหมันและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดละ 2 วัน โดยเริ่มจัดกิจกรรมตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ซึ่ง ศวพ. ภาคเหนือตอนล่างได้ร่วมกิจกรรมดังนี้

วันที่ 2 กรกฎาคม 2563 จัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านโรคพิษสุนัขบ้า โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่สำคัญแก่ประชาชนทั่วไป ณ วัดอรุณญิก อ. เมืองพิษณุโลก จ. พิษณุโลก

วันที่ 3-4 กรกฎาคม 2563 จัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านโรคพิษสุนัขบ้าและโรคปรสิตในทางเดินอาหารที่พบในสัตว์เลี้ยง และร่วมปฏิบัติงานกิจกรรมผ่าตัดทำหมันสุนัข แมว ณ วัดมาบฝางเจริญสุข และวัดปฐมรัตนาราม อ.เมืองวชิรบารมี จ. พิจิตร

2. การดำเนินงานโครงการปศุสัตว์เคลื่อนที่เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี และโครงการปศุสัตว์เคลื่อนที่เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ประจำปี พ.ศ. 2563 หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปศุสัตว์เขต 6 ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัข-แมวในแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 2 วัน โดยจัดพิธีเปิดโครงการในวันที่ 22 กรกฎาคม 2563 ณ อาคารสวนน้ำเฉลิมพระเกียรติ บึงพระชนก ต. เกาะเทโพ อ. เมือง จ. อุทัยธานี ซึ่ง ศวพ. ภาคเหนือตอนล่าง ได้ออกหน่วยห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่สาธิตการตรวจหาปรสิตในทางเดินอาหาร ปรสิตในเลือด และการตรวจโรค布鲁เซลลา และร่วมจัดนิทรรศการโรคพิษสุนัขบ้าและโรคที่มีความสำคัญในโคกระบือ ซึ่งมีการเลี้ยงมากใน จ.อุทัยธานี

3. บทวิเคราะห์

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างอัตราการเกิดค่อนข้างต่ำ พบสัตว์ที่ให้ผลบวกต่อโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 0.66 (5/757) เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ของประเทศไทย พ.ศ. 2563 ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 พบผลบวก ร้อยละ 3.03 (156/5,148) หน่วยงานปศุสัตว์ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปศุสัตว์เขต 6 ในทุกจังหวัดได้ออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันสุนัข แมวเพื่อลดจำนวนประชากรสัตว์ ลดความเสี่ยงการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่โดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนโดยมุ่งเน้นให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไป ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ภาพที่ 1 ตำบลที่ส่งตัวอย่างตรวจโรคพิษสุนัขบ้า พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง เดือนกรกฎาคม 2563

